

UZUPEŁNIA ZESPÓŁ NADZORUJĄCY

*miejsce
na naklejkę*

KOD UCZNIĄ

PESEL

EGZAMIN W KLASIE TRZECIEJ GIMNAZJUM

CZEŚĆ 1. HISTORIA I WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE

Instrukcja dla ucznia

1. Sprawdź, czy na kolejno ponumerowanych 14 stronach jest wydrukowanych **20 zadań**.
2. Sprawdź, czy do arkusza jest dołączona karta odpowiedzi.
3. Brak stron lub inne usterki zgłoś nauczycielowi.
4. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania.
5. Wszystkie zadania rozwiązuj długopisem lub piórem.
6. Do niektórych zadań podane są cztery odpowiedzi: A, B, C, D. Tylko jedna z nich jest poprawna. Wybierz ją i zaznacz znakiem **X**, np.:
X B. C. D.
7. Jeśli się pomylisz, otocz znak **X** kółkiem i zaznacz inną odpowiedź, np.:
(X) B. ~~X~~ D.
8. Do niektórych zadań podane są dwie odpowiedzi:
A. B. albo TAK NIE
Tylko jedna z nich jest prawdziwa. Wybierz ją i zaznacz znakiem **X**, np.:
X B. albo T~~X~~K NIE
9. Pozostałe zadania wykonuj zgodnie z poleceniami.
10. Zapisy w brudnopisie nie będą sprawdzane i oceniane.

Powodzenia!

**UZUPEŁNIA ZESPÓŁ
NADZORUJĄCY**

Uprawnienia ucznia
do nieprzenoszenia
zaznacheń na kartę

**19 KWIETNIA
2017**

**Godzina
rozpoczęcia:
9:00**

**Czas pracy:
do 80 minut**

GH-H8-172

Przeczytaj tekst i wykonaj zadanie 1.

Powstanie pierwszych europejskich teatrów wiązało się z uroczystościami ku czci greckiego boga Dionizosa. Teatr swoją nazwę wywodzi od miejsca przeznaczonego dla widowni. Widownia otaczała orchesterę o niemal kolistym kształcie, gdzie znajdował się ołtarz greckiego boga i wokół niego tańczył chór.

Zadanie 1. (0–2)

Oceń, czy zdania są prawdziwe. Zaznacz TAK albo NIE.

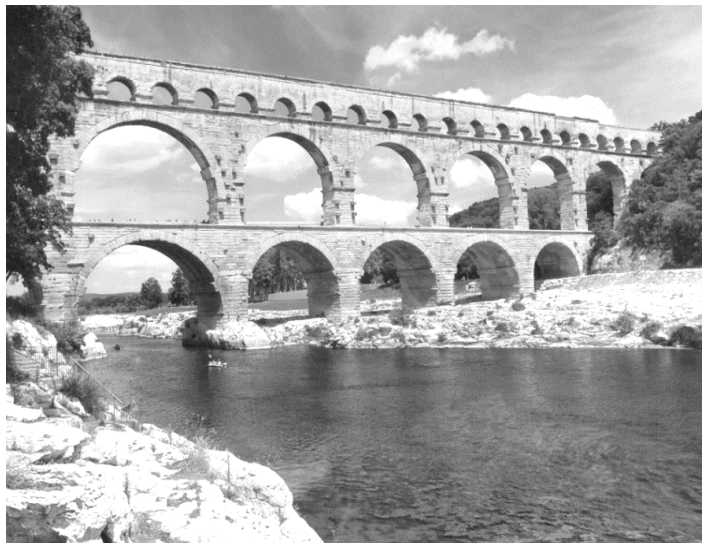
1. Słowo *teatr* pochodzi od nazwy miejsca przeznaczonego dla chóru.

TAK NIE

2. Przedstawienia teatralne wywodziły się z obrzędów religijnych.

TAK NIE

Na podstawie ilustracji wykonaj zadanie 2.

Zadanie 2. (0–1)

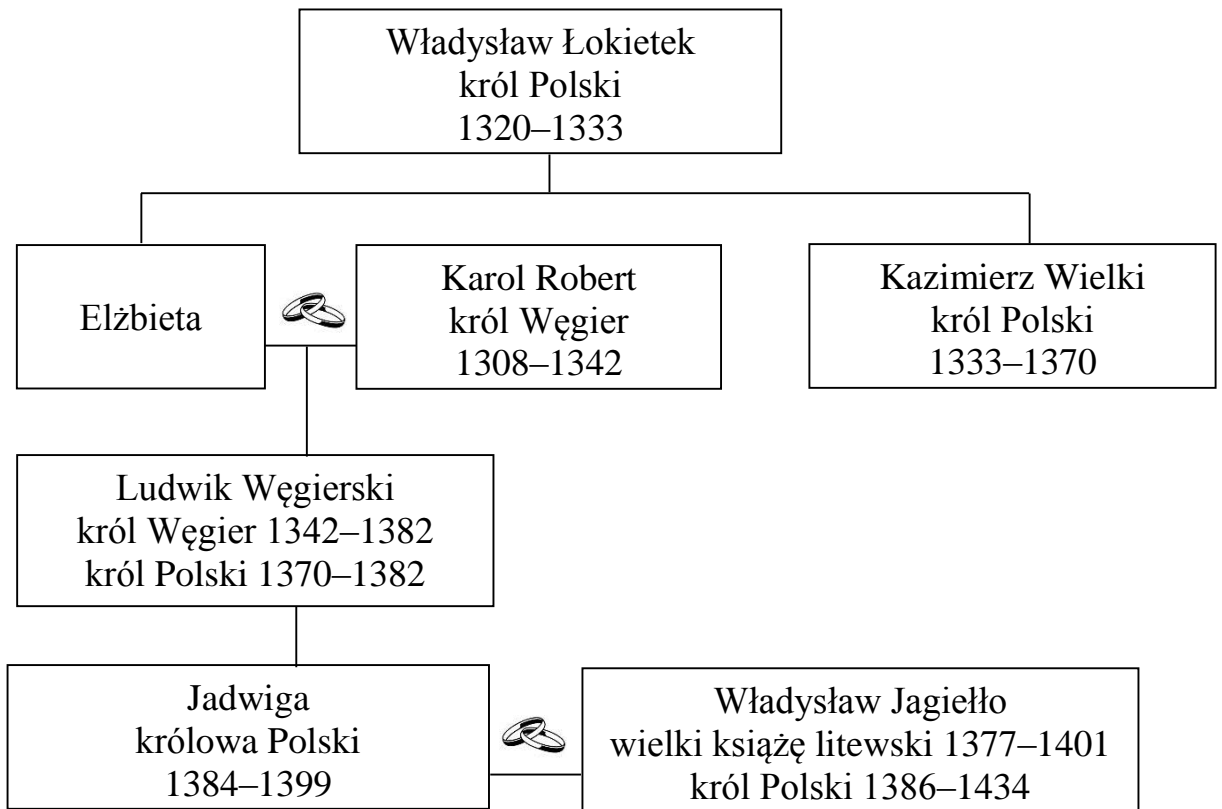
Dokończ zdanie odpowiednią informacją z ramki. Wpisz literę A albo B.

Budowla przedstawiona na ilustracji jest osiągnięciem cywilizacji _____

greckiej.	A

rzymskiej.	B

Na podstawie tablicy genealogicznej wykonaj zadanie 3.

Zapis dat, np. 1320–1333, oznacza lata panowania.

 – małżeństwo

Zadanie 3. (0–3)

Dokończ każde zdanie odpowiednią informacją z ramki. Wpisz literę A albo B.

1. Po śmierci Władysława Łokietka nowym królem Polski został _____

Kazimierz Wielki.	A

Ludwik Węgierski.	B

2. Elżbieta była siostrą króla _____

węgierskiego.	A

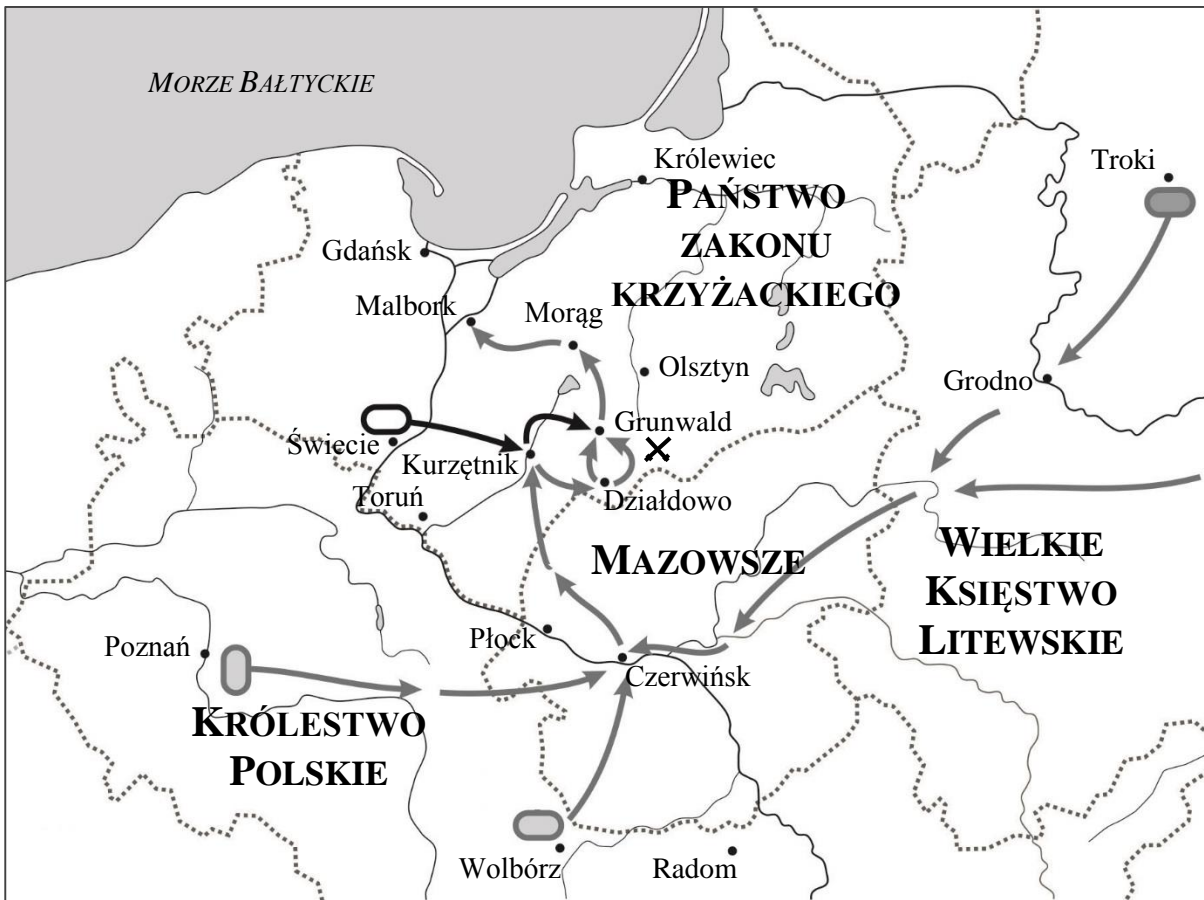
polskiego.	B

3. Jadwiga została żoną władcy pochodzącego z _____

Litwy.	A

Węgier.	B

Na podstawie mapy wykonaj zadanie 4.

- miejsce koncentracji wojsk polskich
- miejsce koncentracji wojsk litewsko-ruskich
- miejsce koncentracji wojsk krzyżackich

Zadanie 4. (0–2)

Oceń, czy zdania są prawdziwe. Zaznacz TAK albo NIE.

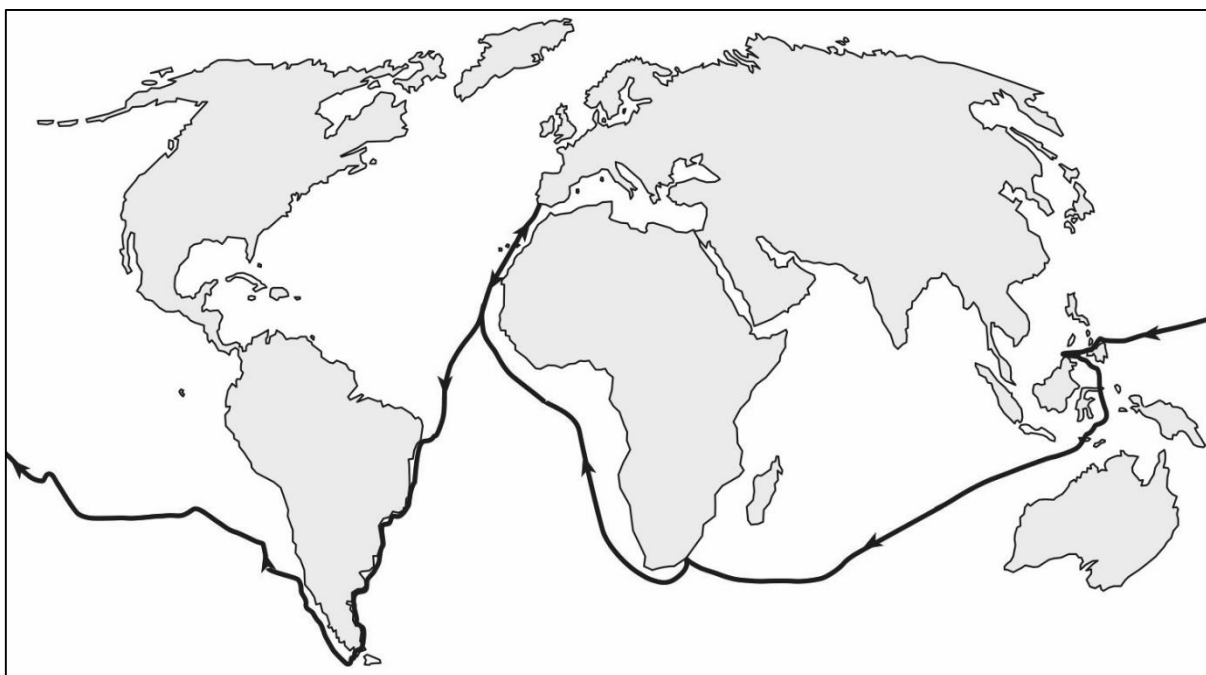
1. W czasie wojny przedstawionej na mapie wojska polskie walczyły z wojskami krzyżackimi pod Grunwaldem.

TAK NIE

2. Polskie wojska były wspomagane przez wojska litewskie.

TAK NIE

Na podstawie mapy wykonaj zadanie 5.

Zadanie 5. (0–1)

Dokończ zdanie odpowiednią informacją z ramki. Wpisz literę A albo B.

Na mapie została zaznaczona trasa wyprawy morskiej _____

Ferdynanda Magellana.	A

Krzysztofa Kolumba.	B

Przeczytaj tekst i wykonaj zadanie 6.

Postanowienia unii w sposób trwały łączyły Wielkie Księstwo Litewskie z Polską. Wspólna elekcja panującego, jeden wspólny sejm, do którego weszli litewscy posłowie i dostojnicy, przy zachowaniu odrębnego tytułu panującego, osobnych urzędów centralnych i niektórych odmienności ustrojowych, zapewnić miały jedność państwu opartemu na zbieżności interesów szlachty obu państw.

Zadanie 6. (0–1)

Dokończ zdanie odpowiednią informacją z ramki. Wpisz literę A albo B.

Opisany w tekście związek Polski i Litwy to _____

unia personalna.	A

unia realna.	B

Przeczytaj tekst i wykonaj zadanie 7.

Ludwik XIV sądził, że królowie zostali powołani przez Boga do rządzenia ludźmi. Jego władza w sprawach państwa była nieograniczona i nie podlegała niczyjej kontroli. Źródłem prawa była wola władcy.

Zadanie 7. (0–1)

Dokończ zdanie odpowiednią informacją z ramki. Wpisz literę A albo B.

Ustrój wprowadzony przez króla Ludwika XIV nazywamy monarchią _____

parlamentarną.	A

absolutną.	B

Przeczytaj tekst i wykonaj zadanie 8.

W 1776 roku zebrali się na kongresie reprezentanci wszystkich kolonii. Przyjęto dokument opracowany przez Thomasa Jeffersona. Od tego momentu drogi kolonistów i korony brytyjskiej na zawsze się rozeszły.

Zadanie 8. (0–1)

Dokończ zdanie odpowiednią informacją z ramki. Wpisz literę A albo B.

Tekst opisuje ogłoszenie _____

Deklaracji niepodległości Stanów Zjednoczonych.	A

Deklaracji Praw Człowieka i Obywatela.	B

Przeczytaj tekst i wykonaj zadanie 9.

Po zwycięstwie nad Napoleonem rozpoczął się w Wiedniu kongres zwycięskich mocarstw. Jego zadaniem było przywrócenie w Europie stabilizacji politycznej, tak aby żadne z państw nie miało przewagi nad innymi. Na kongresie zapadła także decyzja o odbudowie państwa polskiego i nadaniu mu konstytucji.

Zadanie 9. (0–2)

Oceń, czy zdania są prawdziwe. Zaznacz TAK albo NIE.

1. Kongres wiedeński został zwołany po klęsce Napoleona.

TAK NIE

2. Celem obrad kongresu wiedeńskiego było przywrócenie w Europie starego porządku.

TAK NIE

Zadanie 10. (0–2)

Uporządkuj wydarzenia historyczne zgodnie z kolejnością chronologiczną. Wpisz do każdego wiersza tabeli odpowiednio literę A, B albo C.

1.	wydarzenie chronologicznie pierwsze	
2.	wydarzenie chronologicznie trzecie	

powstanie styczniowe	A

powstanie kościuszkowskie	B

powstanie listopadowe	C

Na podstawie ilustracji wykonaj zadanie 11.

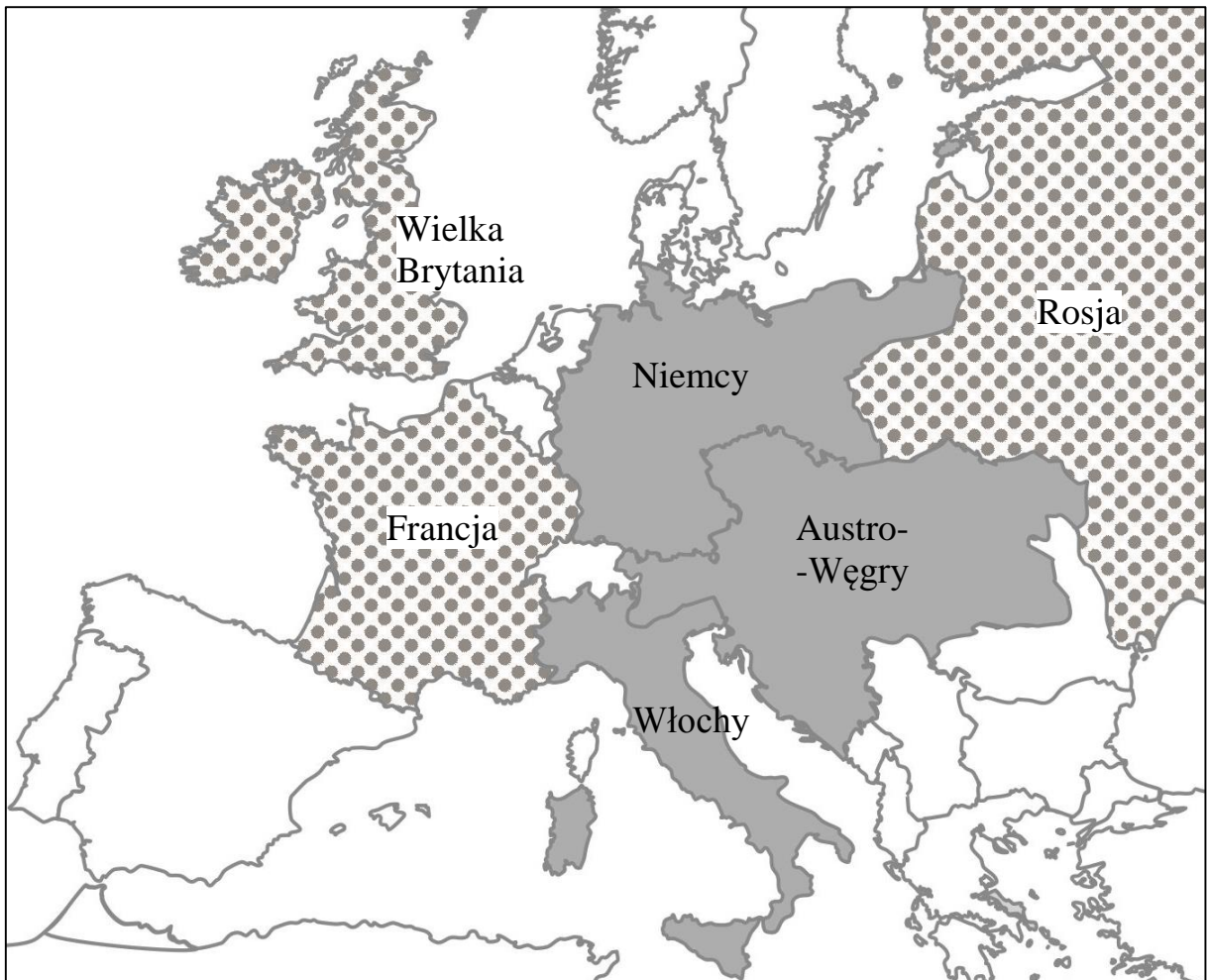
Zadanie 11. (0–2)

Przyporządkuj opisom w ramce właściwe ilustracje. Wpisz do każdego wiersza tabeli odpowiednio literę A, B albo C.

1.	Dzięki temu wynalazkowi ludzie mogli pracować i czytać o każdej porze.	
2.	Dzięki temu wynalazkowi możliwe było przekazywanie wiadomości w krótkim czasie na duże odległości.	

Na podstawie mapy wykonaj zadanie 12.

Europa w przededniu wybuchu I wojny światowej

Zadanie 12. (0–2)

Oceń, czy zdania są prawdziwe. Zaznacz TAK albo NIE.

1. Przed wybuchem I wojny światowej państwa walczące były skupione w dwóch wrogich obozach.

TAK NIE

2. Tuż przed wybuchem I wojny światowej istniało niepodległe państwo polskie.

TAK NIE

Przeczytaj tekst i wykonaj zadanie 13.

Zaczęli się osiedlać w Rzeczypospolitej pod koniec XIV wieku. Byli to najczęściej wojownicy, którzy w zamian za służbę otrzymywali ziemię, lub jeńcy wojenni. Ich potomkowie mieszkają głównie w okolicach Białegostoku. Są skupieni w muzułmańskich gminach religijnych, mają trzy meczety i kilka cmentarzy.

Zadanie 13. (0–3)

Dokończ każde zdanie odpowiednią informacją z ramki. Wpisz literę A albo B.

1. Mniejszością etniczną opisaną w tekście są _____

Tatarzy.	A

Romowie.	B

2. Głównym miejscem ich zamieszkania jest województwo _____

podkarpackie.	A

podlaskie.	B

3. Większość z nich wyznaje _____

islam.	A

judaizm.	B

Przeczytaj tekst i wykonaj zadanie 14.

Zasada ta wyraża dążenie do tego, aby jednostka miała takie same prawa jak inni członkowie społeczeństwa. Jej naruszenie przekłada się na pozbawienie człowieka pewnych praw, z których korzystają inni ludzie.

Zadanie 14. (0–1)

Dokończ zdanie odpowiednią informacją z ramki. Wpisz literę A albo B.

W tekście opisano konstytucyjną zasadę _____

równości wobec prawa.	A

wolności sumienia i religii.	B

Przeczytaj tekst i wykonaj zadanie 15.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (fragment)

Art. 84.

Każdy jest obowiązany do ponoszenia ciężarów i świadczeń publicznych, w tym podatków, określonych w ustawie.

Zadanie 15. (0–2)

Uzupełnij każde zdanie odpowiednią informacją z ramki. Wpisz literę A albo B.

1. Płacenie podatków jest konstytucyjnym _____ obywatela RP.

prawem	A

obowiązkiem	B

2. Aktem prawnym wprowadzającym nowe podatki jest _____

ustawa.	A

konstytucja.	B

Przeczytaj tekst i wykonaj zadanie 16.

Prowadzą przedszkola, szkoły podstawowe i gimnazja, utrzymują domy kultury i zaopatrują mieszkańców w wodę.

Zadanie 16. (0–1)

Dokończ zdanie odpowiednią informacją z ramki. Wpisz literę A albo B.

Wymienione w tekście zadania należą do kompetencji _____

gmin.	A

województw.	B

Na podstawie ilustracji wykonaj zadanie 17.

Zadanie 17. (0–1)

Dokończ zdanie odpowiednią informacją z ramki. Wpisz literę A albo B.

Na ilustracji przedstawiono salę posiedzeń _____

sejmu.	A

senatu.	B

Przeczytaj tekst i wykonaj zadanie 18.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (fragment)

Art. 96

Sejm składa się z 460 posłów.

Art. 154

1. Prezydent Rzeczypospolitej desygnuje Prezesa Rady Ministrów, który proponuje skład Rady Ministrów.
2. Wotum zaufania Sejm uchwała bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów.

Zadanie 18. (0–2)

Oceń, czy zdania są prawdziwe. Zaznacz TAK albo NIE.

1. Prezes Rady Ministrów i ministrowie wybierani są w wyborach bezpośrednich.

TAK NIE

2. Aby uchwalić wotum zaufania dla Rady Ministrów, na sali sejmowej musi być co najmniej 230 posłów.

TAK NIE

Na podstawie wykresu wykonaj zadanie 19.

Wyniki badania opinii publicznej

W jakim urzędzie załatwił(a) Pan(Pani) ostatnią konkretną sprawę?

Zadanie 19. (0–1)

Oceń, czy zdanie jest prawdziwe. Zaznacz TAK albo NIE.

Badani najczęściej załatwiają konkretne sprawy w urzędach administracji samorządowej.

TAK

NIE

Przeczytaj tekst i wykonaj zadanie 20.

Na rynku funkcjonuje wielu sprzedawców. Żaden sprzedawca nie odgrywa decydującej roli i nie może dyktować innym cen, po jakich sprzedawane są towary.

Zadanie 20. (0–1)

Dokończ zdanie odpowiednią informacją z ramki. Wpisz literę A albo B.

Zjawisko opisane w tekście, charakterystyczne dla gospodarki rynkowej, to ____

monopol.	A

swoboda konkurencji.	B

GH-H8-172

Uprawnienia ucznia do
nieprzenoszenia zaznaczeń na kartę

WYPEŁNIA ZESPÓŁ NADZORUJĄCY

PESEL

KOD UCZNI

*miejsce
na naklejkę*

Nr zad.	Odpowiedzi		
1.1	☐	☐	
1.2	☐	☐	
2	☐	☐	
3.1	☐	☐	
3.2	☐	☐	
3.3	☐	☐	
4.1	☐	☐	
4.2	☐	☐	
5	☐	☐	
6	☐	☐	
7	☐	☐	
8	☐	☐	
9.1	☐	☐	
9.2	☐	☐	
10.1	☐	☐	☐
10.2	☐	☐	☐
11.1	☐	☐	☐
11.2	☐	☐	☐
12.1	☐	☐	
12.2	☐	☐	

W
Y
P
E
Ł
N
I
A

E
G
Z
A
M
I
N
A
T
O
R

Nr zad.	Odpowiedzi	
13.1	☐	☐
13.2	☐	☐
13.3	☐	☐
14	☐	☐
15.1	☐	☐
15.2	☐	☐
16	☐	☐
17	☐	☐
18.1	☐	☐
18.2	☐	☐
19	☐	☐
20	☐	☐

KOD EGZAMINATORA

.....
Czytelny podpis egzaminatora